

عنوان درس: پرستاری کودک سالم	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته پرستاری
تعداد واحد: ۲ (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)	پیش نیاز یا همزمان: پرستاری بهداشت مادر نوزاد
نیمسال تحصیلی:	تعداد دانشجویان:
محل تشکیل کلاس:	زمان شروع کلاس:
نام مدرس: مهناز حلیانی	مسئول طرح درس: سمیه زارع

● شرح درس:

این واحد درسی حاوی اصول مراقبت خانواده محور، مفاهیم رشد و تکامل، نیازها و مشکلات بهداشتی کودکان در دوره های سنی مختلف است. طی این درس بر تعامل و مداخلات مناسب پرستار با کودک و خانواده جهت حفظ و ارتقاء سلامت و پیشگیری از بروز مشکلات بهداشتی تاکید می شود. به علاوه در تدریس این درس آشنایی دانشجو با نظریه ها و جنبه های فرهنگی و اجتماعی مؤثر بر سلامت کودک و استفاده از مهارت های تفکر انتقادی و حل مشکل در مراقبت از کودک و خانواده مد نظر می باشد.

● هدف کلی:

آشنایی دانشجو با فرآیند رشد و تکامل و نیازهای کودک و خانواده، به منظور انجام مداخلات لازم جهت ارتقاء سلامت کودک و خانواده در چهارچوب مراقبت خانواده محور و فرآیند پرستاری منطبق بر جنبه های قانونی و اخلاقی مراقبت از کودک.

● اهداف اختصاصی:

در پایان جلسه درسی دانشجو باید قادر باشد:

❖ مفاهیم کلی رشد و تکامل و مراحل آن، تفاوت های فردی رشد و تکامل

۱. مفاهیم کلی رشد و تکامل را توضیح دهد.
۲. مراحل رشد و تکامل را تعریف کند.
۳. عوامل مؤثر در رشد و تکامل را توضیح دهد

❖ خصوصیات نوزاد سالم، ارزیابی فیزیکی نوزاد، مراقبت و تغذیه نوزاد، دلبستگی مادر و نوزاد

۱. خصوصیات نوزاد سالم را توضیح دهد.
۲. ارزیابی فیزیکی نوزاد را شرح دهد.
۳. مواردی را که باید ارجاع به موقع دهد، لیست نماید.
۴. خصوصیات رفتاری نوزاد طبیعی را شرح دهد.
۵. مراقبت جسمی از نوزاد را توضیح دهد.
۶. روشهای ارزیابی سن درون رحمی را شرح دهد.
۷. راههای ارتقاء بهداشت و سلامت نوزاد را با توجه به موارد مشاهده شده بحث نماید.

❖ مشکلات بهداشتی دوران نوزادی (امفالیته، عفونت کاندیدا، درماتیت، آسپیراسیون نمونیا، آسپیراسیون مکنونوم) و آموزش به والدین جهت پیشگیری از مشکلات بهداشتی

۱. مشکلات بهداشتی دوران نوزادی را لیست نماید.
۲. امفالیته را توضیح دهد.
۳. آموزشهای لازم جهت پیشگیری از امفالیته را شرح دهد.
۴. عفونت کاندیدیا را توضیح دهد.
۵. عوامل مستعد کننده عفونت کاندیدیا را شرح دهد.
۶. آموزشهای لازم جهت پیشگیری از عفونت کاندیدیا را شرح دهد.
۷. درماتیت کهنه شیرخوار را توضیح دهد.
۸. عوامل مستعد کننده درماتیت کهنه شیرخوار را شرح دهد.
۹. اقدامات درمانی و آموزشهای لازم جهت پیشگیری از درماتیت کهنه شیرخوار را شرح دهد.
۱۰. آسپیراسیون نمونیا را شرح دهد.
۱۱. عوامل مستعد کننده آسپیراسیون نمونیا را شرح دهد.
۱۲. اقدامات درمانی، پرستاری در آسپیراسیون نمونیا را شرح دهد.
۱۳. آسپیراسیون مکونیوم را شرح دهد.
۱۴. عوامل مستعد کننده آسپیراسیون مکونیوم را شرح دهد.
۱۵. اقدامات درمانی، و پرستاری در آسپیراسیون مکونیوم را شرح دهد.
۱۶. راههای پیشگیری از آسپیراسیون را توضیح دهد.

❖ **رشد و تکامل دوران شیرخوارگی (تکامل بیولوژیکی، اجتماعی، روانی، شناختی، جنسی، تصور از جسم خویش و بازی)، تطابق کودک با فرآیند رشد و تکامل طبیعی، مراقبت از کودک شیرخوار، انضباط، تغذیه، خواب، فعالیت، بهداشت دهان و دندان، حوادث و پیشگیری از صدمه، راهنمایی مراقبتی خانواده.**

۱. تکامل بیولوژیکی دوران شیرخوارگی را توضیح دهد.
۲. تکامل، اجتماعی دوران شیرخوارگی را توضیح دهد.
۳. تکامل، روانی دوران شیرخوارگی را توضیح دهد.
۴. تکامل، شناختی دوران شیرخوارگی را توضیح دهد.
۵. تکامل، جنسی دوران شیرخوارگی را توضیح دهد.
۶. تکامل، تصور از جسم دوران شیرخوارگی را توضیح دهد.
۷. خصوصیات بازی در دوران شیرخوارگی را توضیح دهد.
۸. مراقبت از کودک شیرخوار را توضیح دهد.
۹. مراقبتهای تغذیه کودک شیرخوار را توضیح دهد.
۱۰. حوادث در دوران شیرخوارگی و راههای پیشگیری از آنها را لیست نماید.
۱۱. آموزشهای لازم جهت مراقبت از شیرخوار را شرح دهد.

❖ **مشکلات بهداشتی دوران شیرخوارگی: کم خونی ناشی از فقر آهن، اختلالات تغذیه ای (کواشیوکور، ماراسموس نارسایی رشد، اسکوروژی، راشیتیس، حساسیت غذایی)**

۱. کم خونی ناشی از فقر آهن را توضیح دهد.
۲. عوامل مستعد کننده کم خونی ناشی از فقر آهن، را شرح دهد.
۳. راههای تشخیص کم خونی ناشی از فقر آهن، را توضیح دهد.
۴. اقدامات درمانی و راههای پیشگیری از کم خونی ناشی از فقر آهن، را شرح دهد.
۵. انواع اختلالات تغذیه ای را توضیح دهد.
۶. عوامل مستعد کننده اختلالات تغذیه ای را توضیح دهد.
۷. اقدامات درمانی، پرستاری و راههای پیشگیری از اختلالات تغذیه ای را شرح دهد.

❖ مشکلات بهداشتی دوران شیرخوارگی: مشکلات تغذیه ای (تکنیکهای نامناسب تغذیه ای، بالا آوردن، کولیک، برفک دهان)، اختلالات پوستی (درماتیت دیپیر). اختلالات با منشاء ناشناخته، سندرم مرگ ناگهانی شیرخوار، آپنه شیرخوارگی

۱. مشکلات تغذیه ای دوران شیرخوارگی را توضیح دهد.
۲. عوامل مستعد کننده مشکلات تغذیه ای را توضیح دهد.
۳. اقدامات درمانی، پرستاری و راههای پیشگیری از اختلالات تغذیه ای را شرح دهد.
۴. اختلالات با منشاء ناشناخته را شرح دهد.
۵. اقدامات درمانی، پرستاری و راههای پیشگیری از اختلالات با منشاء ناشناخته را توضیح دهد.

❖ رشد و تکامل دوران نوپایی (تکامل بیولوژیکی، اجتماعی، روانی، شناختی، اخلاقی، معنوی، جنسی، تصور از جسم خویش و بازی)، تطابق کودک با فرآیند رشد و تکامل طبیعی، (تعلیم توالی، رقابت خواهر و برادر، کج خلقی، منفی گرایی، انطباق با استرس، انضباط) ارتقا نهایی سلامت کودک (تغذیه، خواب، فعالیت، بهداشت دهان و دندان، حوادث و پیشگیری از صدمه، راهنمایی مراقبتی خانواده)

۱. تکامل بیولوژیکی دوران نوپایی را توضیح دهد.
۲. تکامل اجتماعی دوران نوپایی را توضیح دهد.
۳. تکامل، روانی دوران نوپایی را توضیح دهد.
۴. تکامل، شناختی دوران نوپایی را توضیح دهد.
۵. تکامل، جنسی دوران نوپایی را توضیح دهد.
۶. تکامل، اخلاقی دوران نوپایی را توضیح دهد.
۷. تکامل، معنوی دوران نوپایی را توضیح دهد.
۸. تکامل، تصور از جسم را در دوران نوپایی توضیح دهد.
۹. خصوصیات بازی در دوران نوپایی را توضیح دهد.
۱۰. مراقبت از کودک نوپا را توضیح دهد.
۱۱. مراقبتهای تغذیه کودک نوپا را توضیح دهد.
۱۲. حوادث در دوران نوپایی و راههای پیشگیری از آنها را لیست نماید.
۱۳. آموزشهای لازم جهت مراقبت از نوپا را شرح دهد.
۱۴. تطابق کودک با فرآیند رشد و تکامل طبیعی و راههای ارتقا آن را شرح دهد.

❖ رشد و تکامل دوران خردسالی (تکامل بیولوژیکی، اجتماعی، روانی، اخلاقی، معنوی، شناختی، جنسی، تصور از جسم خویش و بازی)، تطابق کودک با فرآیند رشد و تکامل طبیعی، (کودکستان و تجارب کودکستان و آمادگی، آموزش جنسی و پرخاشگری، مشکلات گفتاری، استرس، ترس)

دانشجو باید بتواند:

۱. تکامل بیولوژیکی دوران خردسالی را توضیح دهد.
۲. تکامل اجتماعی دوران خردسالی را توضیح دهد.
۳. تکامل، روانی دوران خردسالی را توضیح دهد.
۴. تکامل، شناختی دوران خردسالی را توضیح دهد.
۵. تکامل، جنسی دوران خردسالی را توضیح دهد.
۶. تکامل، اخلاقی دوران خردسالی را توضیح دهد.
۷. تکامل، معنوی دوران خردسالی را توضیح دهد.
۸. تکامل، تصور از جسم را در دوران خردسالی توضیح دهد.
۹. خصوصیات بازی در دوران خردسالی را توضیح دهد.
۱۰. تطابق کودک با فرآیند رشد و تکامل طبیعی و راههای ارتقا آن را توضیح دهد.

❖ ارتقا نهایی سلامت کودک خردسال (تغذیه، خواب، فعالیت، بهداشت دهان و دندان، حوادث و پیشگیری از صدمه، راهنمایی مراقبتی خانواده)

دانشجو باید بتواند:

۱. مراقبت از کودک خردسال را توضیح دهد.
۲. مراقبتهای تغذیه کودک خردسال را توضیح دهد.
۳. حوادث در دوران خردسالی و راههای پیشگیری از آنها را لیست نماید.
۴. آموزشهای لازم جهت مراقبت از کودک خردسال را شرح دهد.
۵. تطابق کودک با فرآیند رشد و تکامل طبیعی و راههای ارتقا آن را شرح دهد.

❖ مشکلات بهداشتی دوران نوپایی و خردسالی: اختلالات عفونی(مخملک، آبله مرغان، مننژیت، انسفالیت، سرخجه، رزئولا، اوریون)

دانشجو باید بتواند:

۱. مشکلات بهداشتی دوران نوپایی و خردسالی را لیست نماید.
۲. علل مشکلات بهداشتی دوران نوپایی و خردسالی را توضیح دهد.
۳. علائم بیماریهای عفونی را توضیح و با هم مقایسه نماید.
۴. اقدامات درمانی و پرستاری جهت مراقبت و پیشگیری از بیماریهای عفونی را توضیح دهد.
۵. آموزشهای لازم جهت مراقبت از کودک مبتلا به بیماریهای عفونی را شرح دهد.

❖ رشد و تکامل دوران مدرسه (تکامل بیولوژیک، اجتماعی، روانی، اخلاقی، معنوی، شناختی، جنسی، تصور از جسم خویش و بازی) تطابق کودک با فرآیند رشد و تکامل طبیعی

دانشجو باید بتواند:

۱. تکامل بیولوژیک دوران مدرسه را توضیح دهد.
۲. تکامل اجتماعی دوران مدرسه را توضیح دهد.
۳. تکامل، روانی دوران مدرسه را توضیح دهد.
۴. تکامل، شناختی دوران مدرسه را توضیح دهد.
۵. تکامل، جنسی دوران مدرسه را توضیح دهد.
۶. تکامل، اخلاقی دوران مدرسه را توضیح دهد.
۷. تکامل، معنوی دوران مدرسه را توضیح دهد.
۸. تکامل، تصور از جسم را در دوران مدرسه توضیح دهد.
۹. خصوصیات بازی در دوران مدرسه را توضیح دهد.
۱۰. مراقبت از کودک مدرسه را توضیح دهد.
۱۱. مراقبتهای تغذیه کودک مدرسه را توضیح دهد.
۱۲. حوادث در دوران مدرسه و راههای پیشگیری از آنها را لیست نماید.
۱۳. آموزشهای لازم جهت مراقبت از کودک در سن مدرسه را شرح دهد.
۱۴. تطابق کودک با فرآیند رشد و تکامل طبیعی و راههای ارتقا آن را شرح دهد.

❖ مشکلات دوران مدرسه(شب ادراری و بی اختیاری مدفوع، اختلالات رفتاری) بیش فعالی، اختلالات یادگیری، ترس از مدرسه)

دانشجو باید بتواند:

۱. مشکلات دوران مدرسه را توضیح دهد.
۲. علل ایجاد مشکلات دوران مدرسه را شرح دهد.
۳. علائم مشکلات دوران مدرسه را توضیح دهد.
۴. روشهای درمانی و مراقبتی مشکلات دوران مدرسه را توضیح دهد.

❖ رشد و تکامل دوران نوجوانی (تکامل بیولوژیکی، اجتماعی، روانی، شناختی، جنسی، اخلاقی، معنوی، تصور از جسم خویش)، عوامل مؤثر بر ارتقا سلامت نوجوان، نگرانیهای بهداشتی نوجوان (سازگاری با خانواده و سازگاری روانی اجتماعی، صدمات، عادات غذایی، تناسب جسمی، اعتیاد، خودکشی و افسردگی، آزار جسمی، جنسی و عاطفی، مشکلات یادگیری، آکنه)

دانشجو باید بتواند:

۱. تکامل بیولوژیکی دوران نوجوانی را توضیح دهد.
۲. تکامل اجتماعی دوران نوجوانی را توضیح دهد.
۳. تکامل روانی دوران نوجوانی را توضیح دهد.
۴. تکامل شناختی دوران نوجوانی را توضیح دهد.
۵. تکامل جنسی دوران نوجوانی را توضیح دهد.
۶. تکامل اخلاقی دوران نوجوانی را توضیح دهد.
۷. تکامل معنوی دوران نوجوانی را توضیح دهد.
۸. تکامل تصور از جسم را در دوران نوجوانی توضیح دهد.
۹. نگرانیهای بهداشتی نوجوان را توضیح دهد.
۱۰. عوامل مؤثر بر ارتقا سلامت نوجوان را توضیح دهد.
۱۱. راههای پیشگیری و مراقبتهای لازم از مشکلات بهداشتی نوجوان را توضیح دهد.
۱۲. تطابق نوجوان با فرآیند رشد و تکامل طبیعی و راههای ارتقا آن را شرح دهد.

❖ بستری شدن در بیمارستان، نقش پرستار در حمایت از کودک و خانواده (ارتباط درمانی، حمایت از خانواده و توسعه سلامت، پیشگیری از بیماریها و آموزش بهداشت)

دانشجو باید بتواند:

۱. بستری شدن در بیمارستان در مراحل مختلف رشد و تکامل شرح دهد.
۲. علائم بستری شدن در بیمارستان در مراحل مختلف رشد و تکامل شرح دهد.
۳. مراقبتهای پرستاری از بیمار بستری در بیمارستان در مراحل مختلف رشد و تکامل را شرح دهد.
۴. مراقبتهای پرستاری از والدین بیمار بستری در بیمارستان در مراحل مختلف رشد و تکامل را شرح دهد.
۵. آموزشهای لازم به والدین بیمار بستری در بیمارستان را شرح دهد.

• روش آموزش:

به دلیل تعداد زیاد دانشجویان در یک کلاس، آموزش به روش سخنرانی و با بهره گیری از وسایل کمک آموزشی (ویدئو، اسلاید) انجام می گیرد. به منظور اثر بخشی آموزش و نیز ایجاد انگیزه در دانشجویان بخش پایانی هر جلسه به پرسش و پاسخ و در صورت لزوم کوئیز اختصاص داده می شود.

• امکانات آموزش بخش:

- کلاس مناسب
- وسایل و تجهیزات کمک آموزشی (اسلاید، ویدئو)

• منابع اصلی درسی:

1. Wong, Nursing care of Infant and children

۲. طب کودکان نلسون
(کتابهای فوق آخرین ویرایش)

• نحوه ارزشیابی :

۱. ارزشیابی بصورت کتبی
۲. شرکت دانشجو در بحثها.
۳. مقررات: حداقل نمره قبولی ۱۰ نمره
۴. تعداد دفعات مجاز غیبت کلاس ۴/۱۷ مجموع ساعات تدریس